

Kuka haluaa monopolisoida?

Petri Nummi

Panu Raatikainen kirjoitti viime *Tieteessä tapahtuu* -lehdessä (1/2003) luonnontieteiden kehityksestä ihmismielen ja käyttäytymisen tutkimuksen alueella. Toisin kuin Raatikainen kirjoitti, evoluutiobiologeilla ei ole kuitenkaan tutkimuksen monopolisointi-intressejä.

Raatikaisen artikkelissa yksi kohta herätti erityisesti kummastusta. Hän toteaa ensin asiallisesti:

”...en missään nimessä halua väittää, että luonnontieteet, kuten evoluutioteoria tai aivotutkimus, eivät voisi omalta osaltaan antaa valaisevaa tietoa ihmisestä...”. Seuraavassa kappaleessa hän kuitenkin jatkaa: ”Ongelmallista sen sijaan on, jos jokin tällainen lähestymistapa korotetaan ainoaksi sallituksi tavaksi tutkia ihmistä”.

Tämä kuulostaa erikoiselta. Evoluutiobiologian tutkijoilla kun ei ole mitään tällaista mono-

polisointi-intressiä – sen sijaan heillä on kiinnostusta olla mukana tarkastelemassa ihmistä.

Mutta: nimenomaan humanistiset ja yhteiskuntatieteet ovat vuosikymmeniä halunneet olla *ainoa sallittu tapa* tutkia ihmistä. Tuore esimerkki biologian parjauksesta on Pekka Sulkusen artikkeli (*Tieteessä tapahtuu* 7/2002), jonka mukaan

evoluutioteorian taakkana on ”moraalinen painolasti”.

Kirjoittaja on dosentti ja riistaeläintieteen yliopistonlehtori Helsingin yliopiston soveltavan biologian laitoksella